

Justitiedepartementet

**Ett effektivare regelverk för utlänningsärenden med säkerhetsaspekter
(SOU 2020:16)**

Er beteckning Ju2020/01303/L4

Kriminalvården har i huvudsak inte något att erinra mot förslagen i betänkandet men lämnar följande synpunkter.

Transporter av frihetsberövade

Utredningen föreslår att Säkerhetspolisen – som verkställande myndighet – får uppdra åt Polismyndigheten att verkställa ett utvisningsbeslut enligt den föreslagna lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar. Polismyndigheten ska emellertid inte ha möjlighet att överlämna verkställigheten av ett utvisningsbeslut till någon annan myndighet (2 kap. 9 § andra stycket i den föreslagna lagen). Ett sådant förfarande skiljer sig från den nuvarande ordningen enligt vilken Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen kan överlämna en transport av en frihetsberövad person till Kriminalvården (se 29 a § polislagen [1984:387]). Det anges särskilt i betänkandet att någon möjlighet för Polismyndigheten att lämna uppdraget vidare till t.ex. Kriminalvården inte bör finnas, med hänsyn till säkerhetsaspekterna i den aktuella typen av ärenden (s. 247).

Det kan konstateras att endast ett fåtal ärenden, ca 25 stycken per år, som rör nu aktuella utlänningar överlämnas till Kriminalvården för planering och genomförande. Enligt Kriminalvårdens mening kan det ifrågasättas om det är effektivt och samhällsekonomiskt försvarbart att framöver enbart låta Säkerhetspolisen och Polismyndigheten ha möjlighet att hantera verkställigheten av dessa beslut, särskilt med tanke på det begränsade antalet ärenden. Kriminalvården har erfarenhet och kapacitet för att hantera transporter och myndighetens transportorganisation är väl uppbyggd för sådan verksamhet. Kriminalvården anser inte att utredningen har presenterat tillräckligt tydliga skäl för varför vissa säkerhetsaspekter skulle utgöra grund för att förändra den nuvarande ordningen. Enligt Kriminalvården bör det därför övervägas om huruvida Säkerhetspolisen och Polismyndighetens möjlighet att överlämna transporter till Kriminalvården ska begränsas på föreslaget sätt.

I denna del bör även nämnas att det – mot bakgrund av att det rör sig om ett litet antal ärenden per år – inte kan antas ha någon större kostnadspåverkan för Kriminalvården om ovan angiven ordning införs.

Förvar

Förslagen om förlängd tid för verkställighetsförvar och utvidgade möjligheter till förlängning av förvarstiden innebär att fler utlänningar kan hållas i förvar under en längre tid. Den kostnad det innebär att under längre tid administrera och ta hand om utlänningar som hålls i förvar kommer enligt utredningen främst att drabba Kriminalvården, eftersom de förvarstagna placeras på kriminalvårdsanstalter och häkten (s. 677). Då den nya lagen kommer att användas i ett begränsat antal

REMISSVAR

Datum
2020-06-22Vårt diarienummer
2020-5726

fall – och bara några av utlänningarna kommer att beröras av den längre förvarstiden – anser utredningen att ändringarna inte kommer att leda till någon märkbart ökad arbetsbelastning för Kriminalvården och att de därför bör kunna hanteras inom befintlig budget.

Det finns enligt Kriminalvårdens mening inte skäl att ifrågasätta utredningens slutsatser bl.a. om att den föreslagna lagen endast kommer att tillämpas i ett begränsat antal fall. Även med den lagstiftning som för närvarande gäller är förvarstiderna dessutom relativt långa. Det rör sig dock om en särskild grupp av intagna som kräver förhållandevis omfattande resurser. Trots att kostnadsökningen för myndigheten till följd av förslagen bedöms kunna hanteras inom befintlig budget vill Kriminalvården framhålla att utredningens förslag även måste beaktas i förhållande till andra förslag – bl.a. vad gäller straffskärpningar – eftersom dessa tillsammans kommer att medföra ökade kostnader för Kriminalvården. För att beräkna Kriminalvårdens anslagsbehov behövs därför en samlad analys av olika åtgärders effekter på antalet intagna i anstalter och i häkten. Regeringen bör därför noggrant följa utvecklingen bl.a. när det gäller Kriminalvårdens beläggningssituation.

Övrigt

Kriminalvården har god erfarenhet av verksamhet med elektronisk övervakning. Särskilt utifrån denna erfarenhet instämmer Kriminalvården i utredningens slutsats om att elektronisk övervakning inte bör införas. Om det ändå skulle vara aktuellt att införa elektronisk övervakning anser Kriminalvården – i likhet med utredningen – att det bör ske genom en tidsbegränsad försöksverksamhet med efterföljande utvärdering.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Martin Holmgren efter föredragning av verksamhetsjuristen Henrik Holmström. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit direktören för frivård, häkte och anstalt Lennart Palmgren och chefsjuristen Caroline Oredsson.

Martin Holmgren